

ონლაინუფლებები

სამომხმარებლო ცნობიერება

ელექტრონული კომერციის საიტებზე ნავიგაციისას, მომხმარებლებს უნდა ესმოდეთ ვებგვერდის სანდოობის გადამოწმების გზები და პერსონალურ მონაცემთა მინიმუმის გაცემის მნიშვნელობა.

ყველანი ვიღებთ მაცდურ ფიშინგ-სატყუარებს ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით, რომლებიც სხვადასვა დროს ისეთი პრიზების მოგებას გვპირდებიან, რომელთა „ხელიდან გაშვებაც არ შეიძლება“.

არჩვენთ კლასს ფიშინგის მაგალითები და შეახსენეთ მოსწავლეებს, არასოდეს წამოეგონ სატყუარაზე მაშინაც კი, როდესაც ისინი თითქოს ოჯახის წევრების, ან მეგობრების გამოგზავნილად გამოიყურება. უმჯობესია დავრწმუნდეთ, ვიდრე ვინანოთ!

კონფიდენციალურობისა და პერსონალურ მონაცემთა დაცვის უნარების განვითარება მოსწავლეებისათვის

ევროპის საბჭოს ციფრულ მოქალაქეობასთან დაკავშირებული სხვა გამოცემები

- ▶ Educating for a video game culture – A map for teachers and parents (2021)
- ▶ Digital citizenship education - Trainers' Pack (2020)
- ▶ Digital Citizenship Education – Lesson plans for educators available at <https://www.coe.int/en/web/education/new-materials>
- ▶ Digital Citizenship Education Handbook (2019)
- ▶ Bullying: perspectives, practice and insights (2017)
- ▶ Internet Literacy Handbook (2017)

დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ აქ:
www.coe.int/education

ავტორები:
Janice Richardson
Veronica Samara

თარგმნილია:
მასწავლებელთა
პროფესიული განვითარების
ეროვნულმა ცენტრმა

განსაკუთრებული მადლობა
პასკალ სერიეს

PREMS 036123

KAT

პედაგოგებს

www.coe.int

ევროპის საბჭო არის ადამიანის უფლებათა მონიავე ორგანიზაცია კონტინენტზე. იგი 46 წევრი სახელმწიფოსაგან შედგება, რომელთა შორისაა ევროკავშირის ყველა წევრი ქვეყანა. ევროპის საბჭოს ყველა წევრმა სახელმწიფომ ხელი მოაწერა ადამიანის უფლებათა ევროპულ კონვენციას - ხელშეკრულებას, რომლის ძირითად მიზანს ადამიანის უფლებების, დემოკრატიისა და კანონის უზენაესობის დაცვის უზრუნველყოფა წარმოადგენს. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო ზედამხედველობს კონვენციის შესრულებას წევრ სახელმწიფოებში.

📶 ჩართულობა ონლაინსივრცეში

წვდომა და ინკლუზია

ბავშვები სარგებლობენ ონლაინსამყაროში უსაფრთხოებისა და კონფიდენციალურობის უფლებებით.

- 📶 დარწმუნდით იმაში, რომ თქვენი მოსწავლეები მხოლოდ სკოლასთან შეთანხმებულ ონლაინხელსაწყოებსა და პლატფორმებს იყენებენ საგაკვეთილო აქტივობებისათვის.
- 📶 ნუ გაავრცელებთ მოსწავლეების ფოტოებსა და ვიდეოს მათი მშობლების თანხმობის, ან, ასაკის შესაბამისად, მათივე ნების გარეშე.

სწავლა და შემოქმედებითობა

ბავშვებს უნდა ესმოდეთ, როგორც გამოიყენონ ინტერნეტი კრეატიულად, საკუთარი კონფიდენციალურობის ხელყოფის და ზედმეტი პერსონალური მონაცემის გამჟღავნების გარეშე.

- 📶 დაავალეთ მოსწავლეებს შექმნან სურათი, ნახატი ან ტექსტი სკოლის ბლოგისათვის.
- 📶 გასაჯაროების წინ, დაეხმარეთ მათ, შეადგინონ კითხვარი პერსონალური მონაცემების დაცვის დასადაგენად.

მედია- და ინფორმაციული წიგნიერება

მედია- და ინფორმაციული წიგნიერება გულისხმობს იმის ცოდნასაც, თუ რას ნიშნავს პერსონალური მონაცემები და როგორ გამოიყენოთ ტექნოლოგიები კონფიდენციალურობის ხელყოფის გარეშე.

- 📶 იმსჯელეთ პერსონალური და სენსიტიური მონაცემების მნიშვნელობის შესახებ თქვენს მოსწავლეებთან.
- 📶 რამდენად აქვთ გააზრებული პერსონალური ინფორმაციის რაობა, როდესაც ანგარიშებს და პროფილებს ქმნიან საყვარელ პლატფორმებზე წვდომისათვის?

👍 კეთილდღეობა ონლაინსივრცეში

ეთიკა და ემპათია

პერსონალური ინფორმაციის დაცვა ასევე ითვალისწინებს იმ ადამიანების უსაფრთხოებას, რომლებთანაც კომუნიკაცია გვაქვს.

- 👍 მოსწავლეებთან ერთად განიხილეთ ნეტიკეტის მნიშვნელობა, რაც მოიცავს ინტერნეტის სამართლიანად და ეთიკურად გამოყენებას სხვა ადამიანების კონფიდენციალურობის დაცვით.

ჯანმრთელობა და კეთილდღეობა

როდესაც პლატფორმები, ან კომპანიები აგროვებენ პერსონალურ მონაცემებს, მომხმარებლის უფლებაა იცოდეს, რაში იყენებენ მის ასეთებს. ჩვენ ყველას გვაქვს პერსონალური მონაცემების წაშლის უფლება მას შემდეგ, რაც მათი გამოყენების დათქმული მიზეზი ამოწურულია.

- 👍 დარწმუნდით იმაში, რომ მოსწავლეთა და სკოლის პერსონალის მონაცემების ბრუნვა შესაბამისი რეგულაციების დაცვით მიმდინარეობს.
- 👍 მონაცემებზე არაავტორიზებული წვდომა შესაძლებელია როგორც მოსწავლეების, ისე პერსონალის კონფიდენციალურობის ხელყოფის მიზეზი გახდეს.

ინტერნეტსივრცეში თავის წარმოჩენა და კომუნიკაცია

მნიშვნელოვანია, რომ ბავშვებმა ისწავლონ თავის ჯანსაღად წარმოჩენა ონლაინსივრცეში და იცოდნენ იმის შესახებ, თუ რომელი პერსონალური მონაცემი უნდა დაიცვან მოქმედებისას ან კომუნიკაციისას.

- 👍 „დაფიქრდი, სანამ გააზიარებ“- ანარმოეთ დისკუსია ზემოხსენებულ თემაზე თქვენს მოსწავლეებთან.
- 👍 იმაზე, რასაც ვასაჯაროებთ, ხელი მიუწვდება თითქმის ყველას. ზოგმა შესაძლებელია ვასაჯაროებული მასალა ბოროტად გამოიყენოს. ასე, რომ, ძალიან ფრთხილად უნდა ვიყოთ პერსონალური ინფორმაციის გამჟღავნებასთან დაკავშირებით, როგორც ჩვენს შესახებ, ისე სხვების თაობაზე.

🔒 ონლაინუფლებები

აქტიური მონაწილეობა

ბავშვების ინფორმირება პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ უნდა მოხდეს მათი ასაკისა და მომწიფების შესაბამისად. ბავშვთა უფლებების დაცვისა და გამოყენების უნარი არ უგულებელყოფს მშობლების უფლებამოსილებას გამოიყენონ იგივე უფლებები მათი შვილების სახელით და უზრუნველყონ ამ პროცესის მხარდაჭერა.

- 🔒 ესაუბრეთ მოსწავლეებს კონფიდენციალურობის, მონაცემებისა და ონლაინუფლებების დაცვის გზებზე.
- 🔒 სთხოვეთ, შექმნან სახალისო მიმები ან პოსტერები პერსონალური მონაცემების დაცვის თემაზე და გამოფინეთ ისინი კლასის, ან სკოლის კედლებზე.

უფლებები და პასუხისმგებლობები

იმის გათვალისწინებით, რომ ახალგაზრდების უმეტესობა ტექნოლოგიების მოყვარული და აქტიური მომხმარებელია, ისინი უნდა შთავაგონოთ, გამოხატონ აზრი საკუთარი უფლებებისა და პასუხისმგებლობების შესახებ. რას ფიქრობენ ისინი პერსონალურ მონაცემთა დაცვის რეგულაციებზე?

- 🔒 სკოლას აკისრია პერსონალურ მონაცემთა დაცვის რეგულაციების შესრულების და მოსწავლეებისათვის მათი სწავლების პასუხისმგებლობა.
- 🔒 სკოლასთან და/ან მოსწავლეებთან ერთად შეიმუშავეთ ბავშვზე ორიენტირებული პოსტერი პერსონალურ მონაცემთა დაცვის რეგულაციების შესახებ. განიხილეთ თემა კლასში და განათავსეთ პოსტერი საჯაროდ ხელმისაწვდომ ადგილას.

კონფიდენციალურობა და უსაფრთხოება

ბავშვებმა უნდა ისწავლონ ონლაინ- და ოფლაინსერვისების მიერ პერსონალურ მონაცემთა მოთხოვნის სადარაჯოზე ყოფნა.

- 🔒 გაეცანით თქვენი სკოლის კონფიდენციალურობის პოლიტიკას და დარწმუნდით, რომ მიმართავთ უსაფრთხოების შესაბამის ზომებს მავნე შეტევებისა და მონაცემთა გაჟონვის საწინააღმდეგოდ, რომლებიც საფრთხეს უქმნის მოსწავლეთა პერსონალურ მონაცემთა დაცვობას.